Nro 10.

KURYER LITEWSKI

Z GRODNA DNIA 3. LISTOPADA Roku 1796. WE CZWARTEK

Dalszy Ciąg Uniwerſału

Szoſte. Kommiſsye, którym zleca ſię Rekrutſki rozkład, czyli Dyſpartyment, niemaią mieſzać dobra Ziemſkie z dobrami Duchownemi i Starościnſkiemi aktu w Poſseſyach zoſtaiącymi lecz dla każdych z tych trzech gatunkow uczynić udzielny rozkład czyli Taryffę; Poiezuickie zaś dobra, mogą bydź łączone z dobrami Ziemſkiemi. Co zaś do dóbr i Maiątkow w Skarbowey adminiſtracyi zoſtaiących, iako to: Ekonomicznych, ſtołowych Biſkupich, i Starościńſkich, w tych żadnego Dyſpartymentu Kommiſsya czynić niema, ponieważ te ułożone zoſtaną, i z takowych Dóbr, gdzie należy, Rekruty oddane będą przez Ekonomiczny Departament.

Siodme. A iżby Kommiſsyom względem rychleyſzego wyexekwowania wkładaiących ſię na nie Rekrutſkich rozkładow uczynić ulgę, nadesłane więc będą z Skarbowego Departamentu dotychże Kommiſsyow ułożone z Luſtracyi czyli Rewizorſkich ſkazek generalne Powiatowe Taryffy, wyświecaiące Nazwiſka Miaſteczek i Wſiów powiaty ſkładaiące, a okazuiące liczbę nayduiących ſię w nich duſz i nazwiſka Poſseſorow, oraz od tegoż Departamentu, i tymże Kommiſsyom będą komunikowane ſpecyffikacye tak o liczbie należnych z Powiatu w proporcyą nayduiącey ſię w nim liczby Duſz w naturze Rekrutow, iakoteż ſkładkowych pieniędzy od tych, którzy w mieyſcu Rekruta winni takowe płacić.

Oſme. Zakończywſzy zupełnie takowy rozkład, Kommiſsye powinne będą każdemu Poſseſorowi lub do każdey Maiętności, z którey do przyſtawienia iednego albo więcey Rekrutow naznaczono, wydać z podpiſem trzech ſwoich Członkow Bilet zawieraiący w ſobie uwiadomienie wiele on winien ze ſwoich Dóbr doſtawić Rekrutow, i iakie Wſie do niego, dla złożenia ſkładki ſą dołączone, w czyiey oraz Poſseſyi one zoſtaią, wiele w nich wedle oſtatniey rewizyi Duſz ſię znayduie, i iaką Summę na ſkładkę deſtynnowaną pieniędzy z duſz od dołączonych Wſiów onemu odebrać wypadnie? Takowe Bilety natychmiaſt Naczelnicy Powiatowi, przez kogo należy prześlą do tych Wſi, do których one przynależą i nakażą od ſamych Poſseſorow, a pod niebytność onych od Kommiſsarzow lub ich Ekonomow wziąść rewers na to, że takowy Bilet otrzymali, i że w wyznaczonym poniżey na oddanie Rekruta terminie, onych przyſtawią, również i tym którzy dla złożenia ſkładki przyłączeni będą, wydadzą ſię takoweż Bilety, ażeby wiadomo im było, do kogo ſą przypiſani i dla opłacenia w prędce pieniędzy takowych, mogli wynaleść nayſkutecznieyſzych śrzodkow. Magiſtratom zaś Mieyſkim i Kahałom Zydowſkim podobneż wydadzą ſię Bilety z wiadomością wiele zebrać i przyſtawić Rekrutſkich pieniędzy powinno, pierwſzym od aktu znayduiących ſię w Mieście i w Powiecie Kupcow, Rzemieślnikow zagranicznych, oraz Mayſtrow zagranicznych, przy rozmaitych Fabrykach, a drugim od zgromadzenia Zydow i Karaimow z liczby Duſz rewizią iuż obiętych.

Dziewiąte. Kommiſsye za zupełnym dokończeniem Dyſpartymentu czyli rozkładu prześlą Departamentowi Skarbowemu w Rządzie Naywyżſzym Litewſkim generalną o całym Powiecie wiadomość, podług Formy od tegoż Departamentu ſobie przysłaney ſporządzoną, z wyſzczegulnieniem, z iakiey mianowicie Wſi danie Rekrutow ieſt przeznaczone, a iakie, gdzie dokad przyłączone zoſtały; ſtaraiąc ſię aby w takowey wiadomości naydokładnieyſza punktualność podług powyżſzych przepiſow zachowana była, oraz w tym ſamym czaſie do tegoż Departamentu zwrócą wymienione w punkcie 7. Kommiſsyom komunikowane Taryffy, dla zrobienia Dyſpartymentu. Y tak Taryffy, iakoteż generalne o rozkładzie Rekrutow wiadomości, Naczelnicy Powiatowi mają przez umyślnych odesłać do rzeczonego Departamentu.

Dalſzy Ciąg w przeſzłym Numerze.

z Wiednia 16. Pazdziernika,

Dwudziesty osmy nadzwyczayny dodatek do Nru 83. Wiedeńskiey Gazety.

Feldzeigmeister *Latour* donosi pod d. 12. t. m. z *Emmedingen*, iż F. M. L. baron *Fröhlich* attakował nieprzyiaciela d. 9. przy *Stockach* i odparł go aż do *Lenzingen*; że wspomniony F. M. L. Frohlich posunął się ieszcze tego samego dnia do *Bendorf*; nieprzyiaciel cofnął się częścią do *Eugen*, a iedną kolumną do *Stockach* ku *Tutlingen* nad Dunaiem. —— Dnia 10 posunęła się przednia straż F. Z. M. Latour aż do *Neuhausen*. Dnia 11. wyparł Generał Baillet z *Tutlingen* nieprzyiaciela i postąpił aż do *Moringen*; Korpus F. Z. M. Latour, pomaszerowało do *Tutlingen*, a Korpus Xcia do *Schweingruben*.—— Tego samego dnia wyparł ieszcze Generał *Baillet* nieprzyiaciela z *Geisingen*, i o tymsamym czasie przyszedł właśnie Rapport od F. M. L. *Frohlich*, iż wyparł także nieprzyiaciela z *Blumenfeld* i *Ramingen*, i zabrał mu 3. Armaty, 1. moździerz i 8. prochowych wozow. Wspomniony F. M. L. obrał sobie potym swoie stanowisko pod *Blumental*.—— Dnia 12. stanął F. Z. M. *Latour* pod *Emmedingen* obozem, i osadził swoią przednią strażą *Wartenberg* i *Geisingen*. Xiążę de *Conde* obiął stanowisko pod *Hausen*, i stanął z swym Korpusem w środku między F. Z. M. *Latour* i F. M. L. *Frohlich*; swe forpoczty postawił między *Furstenberg* i *Neidingen* —— Przed odeyściem ieszcze tego raportu, odebrał F. Z. M. *Latour* od Generała *Baillet* wiadomość, iż iak tylko postrzegł, że się nieprzyiaciel cofa, attakował go na nowo i ścigał na *Pforta*, aż do *Donau Eschingen*, i w tym ostatnim mieyscu stanął; przy tey okazyi zabrał nieprzyiacielowi kilkunastu niewolnikow, Dnia trzynastego umyślił *Feldzeigmeister Latour* ruszyć z całym Korpusem do *Donau-Eschingen*, tylko ieszcze czekał na raporta od F. M L. *Frohlich* i *Petrasch*.—— Od Generał Hrabiego *Nauendorf* odebrał F. Z. M. Latour wiadomość, iż nieprzyiaciel osadził d. 10. *Rotweil*; ale gdy wspomniony Generał do Schonberg postąpił i Generała Hrabiego Oreilly z przednią strażą ku *Rotkweil* posłał, opuścił nieprzyiaciel ieszcze tego samego wieczora to Miasto, w którym ledwie kilka godzin zabawił, i za okryciem znaczney tylney straży, przy tak nazwaney *Ottilienkapelle* na górze w lesie stanął, a głowne Korpus postawił pod *Teislingen*. Lecz gdy znowu Generał *Nauendorf* z resztą swego Korpusu nadciągnął, i gdy nieprzyiaciel widział aktualne przygotowania do attaku, cofnął się śpieszno z większą połową swego Woyska ku *Muhlhausen*, a z mnieyszą ku *Villingen*. —— F. M. L. *Petrasch* ciągnął także właśnie ku *Villingen*. Generał *Nauendorf* spodziewaiąc się, iż nieprzyiaciel opuści wnet to mieysce, albo iuż opuścił; umyślił tedy puścić się tam d. 12. i ieżeli tam ieszcze by nieprzyiaciel był, attakować go, a ieżeliby iuż był wyszedł, póyść ku *Donau-Eschingen*.

Dwudziesty dziewiąty nadzwyczayny dodatek do Nru: 84 Wiedeńskiey Gazety we śrzodę d. 19. Pazdziernika.

W kontynuacyi tego co iuż ostatnią razą F, Z. M. Latour o cofaniu się nieprzyiacielskiey Armii pod Generałem *Moreau* doniosł, donosi Arcy Xżę Karol pod d. 12. t. m. z *Renchen*, iż ieszcze d. 8 opuścił nieprzyiacielski garnizon *Freyburg* i cofnoł się ku *Hunegen*. *Freyburg* został natychmiast letkim Woyskiem z oddziału Pułkownika d'*Aspres* osadzony, który przy *Neustadt* i w dolinie *Hohler* stał, a Maior, Harsany od *Blankensteina*, odebrał rozkaz ku *A't Breisach* podieżdżania, i żeby się ile możności starał pływaiący tam most zburzyć. —— Dnia 10. podszedł wspomniony Maior po 14. godzinnym Marszu składaiący się z 200 ludzi w *Alt-Breisach* garnizon, wyciął większą część w pień, resztę rozpruszył i zabrał 1. indżyniera, 1. Officyera i 50. Żołnierzy w niewolą; ale pływaiący most był iuż na drugą stronę Renu ściągnięty, i nieprzyiaciel sypał z tamtego brzegu mocny ogień z Armat przeciwko *Alte-Breisach*. —— Pod Kehl iest nieprzyiaciel od Xcia *Oranii*, tak przyciśniony, iż się tylko w twierdzy, w Mieście i oszańcowaney Wsi trzyma. —— Podług rapportu F. M. L. *Werneck*, zesłabił się nieprzyiaciel znacznie na niższym Renie, oderwawszy 4. Dywizye do *Hundsruk*, tak dla wstrzymania przedsięwzięć garnizonu Moguncklego, iako też podiazdow F. M. L. *Hotze*. —— Dla doświadczenia wytrwałości nieprzyiaciela na niższym Renie, rozkazał F. M. L. *Werneck* ruszyć Generałowi *Elsnitz* w kilka batalionow letkiey piechoty i 3. dywizye iazdy ku *Wipperfort*; ale nieprzyiaciel opuścił natychmiast swoie stanowisko pod *Bensberg* i cofnął się za *Muhlheim*.

F. M. L. *Neu* nie opuszcza naymnieyszey okazyi, gdzieby tylko mógł iaką istotną psotę nieprzyiacielowi wyrządzić Co tylko się dowiedział, że się ten z po nad *Selz* cofa, zapewne dla zabespieczenia okolic *Landau*, wyszedł zaraz d. 6. z częścią swego garnizonu, odparł wszystkie Forpoczty nieprzyiacielskie, batalion Grenadyerow częścią wyciął, częścią w niewolą zabrał. i nieprzyiaciela aż do *Bingen* ścigał, gdzie zabrano 1. Armatę, 2. prochowe wozy i 100. niewolnika. —— W tey okazyi dystyngwowali się Rotmistrz: *Mawa* od *Barko*, Rotmistrz *Lusinski* i Porucznik *Froltin* od Cesarza husarow, Porucznik *Plettenberg* od Elektora Moguncklego Woysk i Kapitan *Dietz* adiutant F. M. L. *Neu*.

Generał *Simschon*, postrzegłszy d. 9. iż nieprzyiaciel przygotowania czyni do opuszczenia swych szańcow pod *Budesheim* i pod *Kempten*, attakował go powtórnie, od parł za *Nahe* rzekę, zdobył 2. Armaty i osadził *Bingen* i *Budesheim*. —— F. M. L. *Hotze* stoi ieszcze pod *Schweigenheim*, zatrudnia się zburzeniem nieprzyiacielskich Szańcow pod *Germersheim*, i przynagla nieprzyiaciela przez swoie podiazdy, które aż do *Lauterberg*, *Weissenburg*, *Kaiserlautern*, *Lautereck* i *Bakmholdern* zachodzą do wysyłania w te zagrożone mieysca Woyska, przez co inne iego przedsięwzięcia muszą bydź przerwane.

Z Londynu 8. *Pazdziernika z Gazety Leydeyskiey Nr: LXXXII.*

Odebrano tu wiadomość dokładną względem uskutecznioney przez Francuzow Expedycyi w Koloniach naszych *Terre-Neuve*. Eskarda Admirała *Richeri* z 5. Okrętow, 4. Fregat, i dwóch szalupow woiennych złożona, rzuciła Kotwice 4. Września na odnodze zwaney *Bulls-Bay* i wysadziła do 3 tysięcy ludzi. Spalono, i zniszczono wszystkie osady rybackie, iako też i statki pomnieyszey wartości. Lepsze zaś zabrano, co były iuż napełnione rybami, i zapewne odesłano ie do portow Włoskich, gdzie nasi Maytkowie maią zwyczay sami te produkta przedawać. Potym obieli Francuzi w Posséssyą część gruntow wyspy samey, z kąd wielka liczba mieszkańcow do lasow się schroniła; Z tym wszystkim z trudnością im przyidzie zdobyć Miasto *St. Jean* Stolice tey wyspy. — Admirał *Sir James Wallace*, który ią zasłaniał małą Eskardą składaiącą się z iednego Okrętu od 50 Armat, dwóch Fregat, i iedney Kanonierskiey Szalupy, uczynił dyspozycye potrzebne; A Miasto, i port są bronione przez fortece w bardzo dobrym znayduiącą się stanie, i wiele mocnych bateryi. Milicya St *Jean* dochodzi do 1500 ludzi, a prócz tego Maytkowie, i inni ludzie bawiący się rybactwem, mogą bydź rachowani do 10 tysięcy. Nareszcie spodziewać należy, że Eskadra P. *Roger Curtis* odłączona przez Admirała *Allen Gardner*, za pierwszą wiadomością o attaku, przybędzie na czas, i przeszkodzi podbicia tey wyspy. Szkody iednakże które Francuzi poczynią w naszych osadach, i w rybactwie, będą bardzo znaczne; Szacuią, iż samych batow Rybackich zniszczyć mogą do 2400, i zruynować osadę, która iest szkołą naszych Maytków. —

z Paryża 12 *Pazdzier: z Gazety du Bas-Rhin Nr:* 84.

Redaktor Zurnalu tuteyszego cofnoł Urzędownie wiadomość, za pewną ogłoszoną w wielu publicznych papierach, iakoby iuż tu przybyć miał pełnomocnik Angielski; Co iednak nieznaczy, aby przybycie tego Pełnomocnika niemiało nastąpić, lecz oraz niemożna sobię podchlebiać, ażeby ta missya ziednać mogła pokoy, do zawarcia którego obydwie strony są bardzo oddalone.

z Paryża 10. *Pazdziernika z Gazety Leydeskiey Nro* LXXXIV.

Niepewność, w którey zostawano od niejakiego czasu, pochodząca z sytuacyi Armiow naszych w Niemczech, była przyczyną skutkow tym szkodliwszych, iż niechęć wielu partyi chwyciła się natychmiast tego wypadku dla rozsiania niespokoyności, a przeto nieukontentowania, zamieszań i śpiskow. Dzisiay, chociaż niemożna się zupełnie przekonać o skutkach nastąpionych Kampanii nad Renem, wiadomo iest przynaymniey, że żaden znakomicie nieszczęśliwy przypadek niebył przyczyną cofnięcia się Armiow naszych, i że ta Armia, którey dezorganizacya zdawała się dawać naywiększą do niepomyślnych obrotow przyczynę, wzięła już postać trwałą i imponuiącą; A ta, co iey czynności Woyskowe z naylepszym prowadzone były porządkiem, regularnością, i przewidzeniem rzeczy, zdołała się utrzymać chociaż w nayprzykrzeyszym położeniu; Ta zaś nareszcie, którey zwycięstwa były świtne, i decyduiące mimo nieprzyiemnych skutkow, na które wystawiona była, nie przestaie zbierać ciągle laury. —

Rząd wydał rozkazy ogłoszenia publicznie Depeszow, wszystkich tych trzech Armii. O to iest Rapport ostatniey, to iest Armij Grła *Buonaparte.* —

Raport Grła *Buonaparte* z głowney Jego Kwatery Milanu pod datą 1. Pazdzier:

Po batalij w *St. George* staraliśmy się Wurmsera do drugiey potyczki przyciągnąć, końcem, aby Garnizon fortecy osłabić, przez wydanie bitwy w odległości murow Mantuy. Nieosadziliśmy więc umyślnie *Seraglio*. Miałem nadzieię, iż się nieprzyiaciel w tamtych okolicach rozwinie. Trzymaliśmy tylko iak i do tych czas most w *Governello* osadzony, a to dla ułatwienia przeyścia na *Mincio*. — 20 Września wkroczył nieprzyiaciel z 1200 Kawaleryi do *Castellucio*. Nasze mocne Warty wyciągnęły z tamtąd, za odebranym do uczynienia tego rozkazem. — Nieprzyiaciel nieposzedł daley. Na dniu 23. Września udał on się w zdłuż prawego brzegu *Mincio* do *Governello*. Po żywey kanonadzie, i kilku attakach naszey Arttylleryi, nieporządek zrobił się w nieprzyiacielskim Woysku, Stracili Austryacy 1100 ludzi w niewolnikach, 5 Armat, z całą amunicyą i zaprzęgiem.

Grł *Klimaine*, któremu w Komendę oddałem dwie dywizye trzymaiące w oblężeniu *Mantue*, został w tey samey pozycyi aż do 29 Września, spodziewaiąc się zawsze, iż nieprzyiaciel zrobi wycieczkę, dla wprowadzenia potrzebnych furażow, lecz on stanął tylko obozem przed bramą *Pradella* i *Ceres*. Grł *Klimaine* poczynił przygotowania potrzebne do attaku, i w wielu punktach uderzył na te obydwa Obozy. Ledwie co do attaku przyszło, a iuż nieprzyiaciel ie opuścił i odstrzeliwał się tylko w cofaniu. Forpoczty Grła *Vaubois* napadły na oddziały Austryackie, broniące *Tyrolu*, i zabrały 110. niewolnika (podpisano) *Buonaparte*. — Podchlebiaią tu sobię, iż *Mantua* w krótce się podda, ponieważ liczny tameczny Garnizon wielki niedostatek w żywności cierpi. —

Raport Grła *Moreau* do Dyrektoryatu z głowney Kwatery *Buchau* pod dniem 1. Pazdziernika,

Obywatele Dyrektorowie! Grł *Moulin* dał wam wiadomość o attaku *Kehl* i o stracie, którey tam nieprzyiaciel doświadczył; Przewidziałem ten Attak, i Woysko do *Kehl* posłałem, które o dni kilka pózniey przybyło. Niedoszły mnie ieszcze ostatnie szcze-

guły o tey bitwie. Prawie wszyscy nasi Kuryerowie przeięci zostaią albo od Chłopow, albo od nieprzyiacielskich Forpocztow; Małe Korpus Grła *Scherb* zretyrowało się z wielką zręcznością, i w czasie swego cofania się, 100 niewolnika zabrało. — Nieodbieram Ja ani od Armij Sambry i *Mozy*, ani z *Strasburga* naymnieyszey wiadomości. Ta okoliczność przymusiła mnie do ostatniego tego Miasta zbliżać się, szczegulnie zaś gdym się z Niemieckich Gazet, i prywatnych listow dowiedział, iż Grł *Jourdan* był przynaglony znowu przeyść za *Lahne*, i cofać się za rzekę *Sieg*. — W tym momencie attakuie nas nieprzyiaciel przy Opactwie *Schufsenried*. Rownie i Grł *Desaix* attakowany iest między ieziorem *Feden* i Dunaiem. — Jutro doniosę więcey. — 2 *Października*. Po natarczywey bardzo bitwie, został nieprzyiaciel z znaczną stratą odparty, zabraliśmy mu 300 niewolnika, między ktoremi 5. Officerow. A ponieważ on zdaie się chcieć zostawać w bardzo bliskim z nami sąsiedztwie, to ia go sam jutro attakować będę, i tym ważnieyszą mam do pobicia go przyczynę, gdy Korpus Grła *Nauendorff*, iak się dowiaduię, od 7. do 8. tysięcy mocny iest w marszu na *Tubingen* (podpisano) *Moreau*.

Po raporcie Gła *Moreau*, następuie Raport Gła *Reinier* tyczący się poprzedzaiących czynności, i zaymuiąc opisanie aż od daty 6. Września, ktory gdy niepodobna umieścić dla iego rozciągłości, a tym bardziey, że wszystkie zdarzenia są iuż wiadome, niekiadzie się więc iak list przyłączony do takowego raportu.

Wypis listu Gła Brygady *Reinier* Chefa Generalnego Sztabu Armij *Sambry* i *Mozy*. 23 *Września*.

Posyłam dokładne opisanie czynności Armij zacząwszy od 6. Września. A że nasi Kuryerowie znayduią się w przypadku zabranemi zostać, niewchodzę przeto w szczeguły naszego działania. Cofanie się, ktore uskuteczniamy dla zbliżenia się do naszych fortec, nieczyni żadney złey impressyi w umyśle Republikańskiego Zołnierza. Niech tylko Armia *Sambry i Mozy* rozpocznie zaczepnie działać, a wszystko poydzie dobrze (podpisano) E. *Reinier*.

Z Konstantynopola 10 *Września*. z *Gazety Hamb*: *Nr*: 168.

Kapitan Pasza znowu tu z flottą swoią przybył; ledwie on się przy *Dardanelach* pokazał, gdy tam znalazł pozwolenie W. Sułtana dla przyiścia z Flotą do Kanału. Poczytuią ten krok, za dowod naywiększey dla niego łaski. Gdyż podług zwyczaiu, powinienby on w *Dardanelach* zostać, Kuryera do Cesarza wysłać, i dopiero starać się o pozwolenie przybycia do kanału; i do Konstantynopola. Tym większą ieszcze Cesarz wyświadczył łaskę, gdy on wspomnionego Kapitana Pasze, kiedy miał wchodzić z flottą do kanału, sam spotykał, pod pretextem używania spaceru wodnego. Ta okoliczność w umyśle nieprzyiacioł Kapitana Paszy, ktorzy zamyślali przyspieszenie mu upadku, wielkie wrażenie zrobiła. Flotta wspomniona prowadziła przy sobie dwa zabrane Maltańskie Kapry, iako znaki Tryumfu; Z tym wszystkim wartość tych prizow iest niczym w porownaniu szkody, tak przez poddanych Porty, iako też i przez samego Kapitana Paszy doświadczoney w ciągu ostatnich sześciu Miesiącach na *Archipelagu*.

Zgromadzenie stanow iest teraz bardzo czynne: Jednakże o Woynie niema wcale mowy. Członki Dywanu naywiększą konsyderacyą maiące, zapewniaią, że porta do swoich sąsiadow coraz się bardziey zbliża, i niczym się mocniey niezatrudnia, iak utrzymaniem, i wzmocnieniem tak wewnątrz, iak i zewnątrz pokoju. Widzi ona iasno, że wszystkie doniesienia iey czynione niebyły prawdziwe, a ktore od lat trzech Jey udzielano. Zatrudnia się teraz ukaraniem Osob co albo przez złość, albo przez niedozor, w błędzie utrzymowali Portę; Przeszły *Reis-Effendi* nietylko że iest złożony z Urzedu, ale ieszcze na Wyspę *Rhodus*, a Tłumacz Porty *Murusi* na Wyspy *Cypern* są posłani. Ostatniego brat dawnieyszy Hospodar Wołoski, podług wszełkiego podobieństwa, skazany rownie będzie na wygnanie. Przyiaźnią połączone, z temi Ministrami stanu Osoby, w wielkiey są niespokoyności o własne swoie głowy, gdyż niektorzy stronnicy W. Wezyra dali się iuż z tym słyszeć, że kary na wielu ieszcze rozciągnione będą. — Od kilku dni utrzymuie się tu pogłoska iakoby Francuski Poseł Obywatel *Verninac* odmowić miał Konferencyi, ktorey się domagał u niego ieden z tuteyszych zagranicznych Ministrow, co w wielkiey był przyiaźni z złożonym *Reis-Effendi*, chcąc mu dać niektore potrzebne informacye. — Oczekuią tu na dniu jutrzeyszym przybycia nowego Ambassadora Francuskiego, dawniey Ministra Woyny, *Aubert Dubayet*, Ma on zastąpić mieysce Obywatela *Verninac*. Francuska Fregata *Diana*, na ktorey znaydował się ekwipaż Ambassadora, i część świty Jego, z wielu Francuskiemi Officerami do służby Porty przeznaczonemi, w naywiększym była niebespieczeństwie od 3 Angielskich Fregat, ktore się nagle na Archipelagu pokazały; Wspomniona Fregata Francuska ledwie co nie została schwytaną. Jednakże, iak zapewniaią, uszła rąk nieprzyiacielskich, i miała nazad do *Tulonu* powrocić. —

z *Jnspruck* 5. *Pazdziernika z Gazety Hamb*: *pod Nrem* 167.

W Krain w *Friaul* w *Gorz*, i w *Gradisca* zbiera się nowe Korpus Woysk Cesarskich, złożone z świeżych ludzi, i tych co się we Włoszech znayduią. Ta Armia przyprowadzona ma bydź do 50. tysięcy, i Grł *Alvinzy* będzie nią komenderować, ktory teraz ma głowną swoią Kwaterę w *Triescie*. Nim ta Armia uorganizowana zostanie, Generał Dawidowich z 20. tysięcy regularnego Woyska, i 25. tysięcy milicyi zasłaniać ma Tyrol, i z swoiego stanowiska w *Botzen* obronnie działać. — Mowią, iż Grł Mack komenderować będzie we Włoszech Woyskiem Neapolitańskim z 36. tysięcy złożonym. —

Nro 10.

DODATEK

DO

KURYERA LITEWSKIEGO

Z GRODNA DNIA 3. LISTOPADA R. 1796. WE CZWARTEK.

z Wiednia 12. *Pazdziernika z Gazety Berlińſkiey Fran: pod Nrem* 128.

Przybył tu dziś rano Kuryer Francuſki, maiący na boku blachę ſrebrną, na ktorey wybite znayduią ſię Rpltey herby, noſi kokardę trzy kolorową, piora, i drzewo wolności wyżyte na czapce. Tak nowy widok zgromadził znaczną liczbę ſpektatorow do Kancellaryi Woienney, gdzie rozumiano, iż wyiędzie. Lecz ponieważ on miał do oddania depeſze, (iak zapewniano) Miniſtrowi interesow zagranicznych, więc zaprowadzono go do Kancellaryi Stanow; Ten Kuryer wyprawiony był od Grła *Buonaparte*, do ktorego on proſto z Paryża był wysłany. Jechał on aż tu, pod Eſkortą Adiutanta, Grła *Quosdanowich*. —— Oświadczywſzy Prezesowi Kancellaryi Woienney, że Depeſza iego tycze ſię Jntereſsow politycznych, odesłano go więc do Barona de *Thugut*, Ten zaś nieſądząc, aby mogł otworzyć Expedycyą nieadreſsowaną do Kancellaryi Stanow, lecz do Kancellaryi Woyſkowey, wysłał Kuryera do *Laxembourg*. Gdy Depeſza została otwarta, i komunikowana Ceſarzowi, odesłano Kuryera do Wiednia, i wyznaczono mu mieſzkanie w Koſzarach bliſko Dunaiu, z roſkazem, aby z nim poſtępowano z wſzelką przyzwoitością; Domyślaią ſię tu, iż cel tego wysłania, zawierać ma początkowe traktowania o pokoy. Kuryer niemoże nigdzie wychodzić, tylko w kompanij dwoch Officerow, i nikomu z nim mowić niewolno Dnia wczorayſzego rano przybył tu Ceſarz Jmć z *Laxembourg* i odtąd bez przeſtanku zatrudniony ieſt z Miniſtrami. ——

Z Frankfortu 12 *Pazdziernika z Gazety du Bas-Rhin Nr*: 84.

W tych czasach *Bailli* (czyli rządca) Wsi Heskiey *Bockenheim* o milę z tąd sytuowaney, oznaymił publicznie, iż na mocy zawartego traktatu między *Landgrafem*, i Rzpltą Fran: zabroniono iest poddanym Heſskim dostarczenia wszelkiego rodzaiu potrzeb dla Woysk Cesarskich. Niezważaiąc na takowe ogłoszenie Komisarze Austryaccy domagali się pewney liczby podwod, a za odmowieniem, posłano 200 ludzi na Exekucyą do *Bockenheim* i przełożonego Wioski przyprowadzono do Moguncyi. Ciekawie wszyscy oczekuią, iak sobie w tey mierze postąpi *Landgraff*; Na reszczie iest rzeczą pewną, iż wszystko co się bierze na potrzeby Armij Cesarskiey, podpada pod sprawiedliwą taxę, i że gotowemi pieniędzmi zapłacone będą przez Komisarzy Austryackich wszystkie liwrunki; w swoim czasie i mieyscu. ——

z Londynu 11. *Października z Gazety Berlin: Fran: pod Nrem* 128.

Pełnomocnik, ktorego Dwor naſz ma wysłać do *Paryża*, niewyiechał ieſzcze; Papiery publiczne rożnią ſię w wyborze ktory naſtąpił, i mianuią zamiaſt *Lorda Malmesbury*, *Lorda St. Helenes*, co dawniey był posyłanym w ważnych intereſsach do *Paryża* i *Madrytu*, chwaląc mocno znaiomość iego w Dyplomacyi, i otwartość Charakteru, —— Niektorzy przypiſuią przewlokę w wysłaniu Pełnomocnika, pomyślnym wiadomościom londowym, inni zaś zapewniaią, iż obſzerne inſtrukcye, ktore należy ſię przygotować do tey Negocyacyi, a ktore odpowiedź Dyrektoryatu koniecznemi czyni, ſą przedłużenia przyczyną. —— Miniſtrowie naſi żądali Paſzportu dla oſoby, ktoraby miała moc otworzyć początkowe Negocyacye; Lecz Dyrektoryat w reſponſie ſwoim oświadczył chęć, aby Agent Dworu Londyńſkiego był umocowanym nietylko traktować o pokoy, lecz ukończyć go zupełnie.

Parlament wyznaczył Komiſsyą *Subſidiow* do wyſzczegulnienia rachunkow Roku przeſzłego.

z Weżel 19. *Pazdziernika wieczor: z Gazety du Bas-Rhin pod Nrem* 84.

Była wzmianka, z Paryża, iż rada 500: na dniu 12. t. m. zatrudniać ſię miała traktowaniem o pokoy z Krolem Neapolitańſkim; za pośrzednictwem Miniſtra iego P. *Pignatelli*, lecz ta nowina bynaymniey ſię niepotwierdziła, owſzem można ią uważać iak zupełnie zmyśloną.

Żurnal Urzędowy, pod tytułem *Obrońcow Oyczyzny* zapewnia o awantażach odnieſionych przez Francuzow na Generale *Latour*, w dniach 2. i 4. t. m. w okolicach *Buchau*. Pięć tyſięcy Auſtryakow mowi ten Zurnal, doſtało ſię w niewolą, między ktoremi 56. Officerow.

Buonaparte piſze co naſtępuie pod datą 2. t. m. —— Wmocy naſzey ieſt brama *Pradella* i *Cereze*, Blokuiemy Citadelle Mantuy.

Wſzyſtko co wiedzieć można o *Hundsruck*, ieſt, że Republikanie weſzli na powrot do *Bingen*, i że uſtawiczne zachodzą potyczki w tamtych ſtronach.

Attakowali Auſtryacy 17. t. m. czoło moſtu w *Neuwied*, lecz niewiadomo iakowy naſtąpił ſkutek. ——

Z Stouttgard 14. *Pazdziernika z Gazety Berlin: Fran: Nr*: 128.

Niema do tych czas żadnych pewnych raportow o potyczkach w dniu 5. i 6. t.

m. stoczonych w *Strasberg Ekingen*, i innych mieyscach w bliskości *Hechingen*: a osobliwie niewiadomo iakie było przeznaczenie Korpusu Gła *Petrasch* w tych wszystkich bitwach, lecz pokazuie się z listow wczorayszych z *Tubingen*, że Francuzi co się w tych mieyscach potykali, utrzymali się przy lewym brzegu Dunaju, i przedsięwzieli cofanie przez dolinę *Bera*, zmierzaiąc do *Rothweil* przez *Hohenberg*. Podług iedney z naszych Gazet, Francuzi znaydować się mieli wczoray w *Heuberg* niedaleko *Hohenberg*, i tam założyli mocne bateryе, a osobliwie w *Rothweil*. Z tąd wnosić by można, iż Republikanie mogliby mieć wolną retiradę na *Fribourg* przez trzy drogi, ktore tamtędy prowadzą po między gurami czarnemi. Bądź iakkolwiek, zdaie się iednak iż Grłowie *Ferino i Thareau*, ktorzy Komenderuią drugie skrzydło Armij Francuskiey, mineli iuż od kilku dni jezioro *Constance*, i że wkroczyli 9. do okolic *Hohen Twiel, Engen i Furstemberg*, kieruiąc swoie cofanie na *Neu*, i dolinę *Enfer*. —— Centrum Armij Francuskiey, iest bardziey w tyle, niżeli dwa skrzydła, i zabiera okolice *Fridlingen* nad Dunaiem. —— Hrabia *La tour* trop w trop postępuiąc od dnia 9 t. m. znayduie się w okolicach *Moeskirch Grombach* &c. Frolich zaymuie *Stochach* i okolice. Hrabia *Nauendorff*. ktory się złączył z Grłem *Latour* iest w okolicach *Hechingen Balingen* &c. Arcy Xiąże zgromadził na dniu 9. t. m. znaczny Korpus Woyska w bliskości *Kehl* i *Offenbourg* i groził rownie Fortecy *Kehl* iako i tylnym diwizyom Armij *Moreau*, przez dolinę *Kinzing* i przez dolinę *Elz*, gdy tym czasem odłączone Korpusa przez Grła *Petrasch* w Brisgowij pokazuią się w *Fribourg* i nawet aż w *Waldshut*: Nalewym zaś brzegu Renu Armia Gła *Hotze* szerzy postrach w niższey Alzacyi dochodząc prawie do Bram *Strasbourga*. —— Jest tu wiadomość iż na dniu 10 t. m. przyszło do potyczki z tylną strażą przy *Stockach* i że za Francuzami bardzo blisko postępował Grł *Frolich*. —— Tegoż samego dnia była bitwa w okolicach *Rottweil*, lecz niewiadome są ieszcze szczeguły tey potyczki, gdzie podług listow z *Tubingen* pod datą 12 t. m. pisanych, Francuzi mieli wiele ludzi utracić. ——

Z Stockach 11. Pazdziernika z teyże Gazety

Woyska Cesarskie spędziwszy Francuzow z pagórkow naszych okolic, udali się tego rana do *Engen*, o mil 3 z tąd, dla ukończenia pogoni za nieprzyiacielem. Generałowie *Frolich, Mercardin* korpus Xcia de Conde, korpusy *Latoura*, Nauendorf, i Petrasch, formuią teraz puł cyrkułu w około Generała *Moreau* a tym czasem Arcy Xiąże udaie się do *Kehl*, a Grł Hotze postępuie z drugiey strony Renu ku *Landau* i *Strasbourgu*. Wszystko to oznacza, iż w krotce przyidzie do ważney potyczki, tym bardziey, że *Moreau* nierobi retyrady ku Szwaycaryi, lecz zmierza do czarnego lasu, ktorędy usiłuie się przedrzyć. —— w Woysku iego wielka iest dezercya. ——

z Strasbourga 12. Pazdziernika z Gazety Berl: Fran: pod Nrem 228.

Wzmiankuią papiery naſze, iż dywizya Grła *Ferino* w krotce ma tu przybyć. Dowodzi to iak potrzebnemi ſą poſiłki. Te ktore przychodzą z wewnątrz kraiu, daleko mniey znaczne iak nam o nich donieſiono. Jednokowoż dnia onegdayſzego przybyło 1000. ludzi. Kuryer z Landau przybył tu wczoray, i nieſpotkał nieprzyiaciela po drodze, co zdaie ſię potwierdzać wiadomość, że Auſtryacy opuścili część naſzego Departamentu, gdzie napadali przez dni kilka.

z Raſtadt 12. Pazdziernika z teyże Gazety.

Zapewniaią, iż Ceſarſcy wzieli determinacyą wziąść *Kehl*, choćby ich to nay więcey koſztować miało. Arcy-Xiąże zebrał do kupy na ten koniec Korpus od 12. tyſięcy ludzi; Dwa Regimenta Węgierſkie ofiarowały ſię dobrowolnie poyść do ſzturmu. Artyllerya cięźka iuż przybyła, i ſypią bateryе w około Miaſta.

A D C Y T A C Y A

Do wyznaczonego ukazem Naywyższego Litt: Rządu, pod dniem 21. Msca Marca V. S. Roku teraznieyszego 1796. wydanym. —— Taxatorskiego Exdywizorskiego Sądu w Mieście Zdzięciele w Powiecie Słonimskim, aktualnie teraz między JW. Franciszką z Xiążąt Radziwiłłów Sołtanową bywszą Marszałkową Nadworną Litewską, a JPP. Kredytorami i pretensorami, do maiątku JW. Stanisława Sołtana Marszałka Nadwor: Litt: pretensye ścielącemi odbywaiącego się, na mocy zaszłey tegoż Sądu rezolucyi, adcituią się edyktalnie JW. JP. Paweł Grabowski Starosta Wołkowyski Kawaler Orderow Polskich i Jozef Smoniewski z instancyi JW. JP. Franciszki z Xiążąt Radziwiłłów Sołtanowey odwołuiącey się do dwoch zapisow aſsekuracyinych, pierwszego w Roku 1790 Listopada 11. dnia, drugiego w Roku 1791. Stycznia 12. dnia od Jozefa Smoniewskiego JW. Stanisławowi Sołtanowi, bywszemu Marszałkowi Nadwornemu Litt: wydanych, a w R. 1793. dnia 23. Listopada w Aktach Ziemi Warszawskiey przy protestacyi oblatowanych, za ktoremi do przyięcia Jnskrypcyi obligacyinych, od JW. Pawła Grabowskiego na Jmie Smoniewskiego wydanych, a od Smoniewskiego JW. Sołtanowi przelanych; po uchybioney zaś od JW. Grabowskiego na terminie Satysfakcyi, dwoma proceſsami dla wiadomości publiczney obniesionych, zatym na skutek tych aſsekuracyi do zwrotu obligacyinych Jnskrypcyi, od JW. Stanisława Sołtana JP. Smoniewskiemu w zakład za dług JW. Grabowskiego do pewnego czasu, i pod kondycyami wydanych, do rekognicyi podpisow Jozefa Smoniewskiego, i do rozwiązania całey tey faciendy aſsekuracyami obiaśnioney, i w czasie przyzwoitym zaprotestowaney, ażebyście WW. Pawle Grabowski Starosto Wołkowyski, celem rekognoskowania długu swoiego i na własny maiątek onego przeniesienia, a W. Smoniewski wedle wydanych od siebie aſsekuracyi do przyięcia retro Jnskrypcyi Grabowskiego a wrocenia Jnskrypcyi Sołtana na dniu 17. Msca 9bra N. S. Roku teraznieyszego 1796. przed rzeczonym Sądem Exdywizorskim w Zdzięciele stawili się, a za niestaniem na tym terminie i mieyscu, że Sąd Taxatorski wedle ukazu Naywyższego Litt: Rządu i swoiego poprzedniczego Dekretu, oczewisty in Contumatiam ostateczny wyda na WW. wyrok, czyni się ostrzeżenie.